

Den 29. december 2011

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af detentionen på Station Bellahøj den 14. december 2010

ENDELIG

J.nr. 2010-4541-6180/PH

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	2
2.	Detentionslokalerne	3
3.	Rapportgennemgang	5
3.1.	Bestemmelser om detentionsanbringelse	7
3.2.	Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentions- anbringelse, statistik mv.	7
3.3.	Grundlaget for detentionsanbringelsen	11
3.4.	Lægeundersøgelse	13
3.4.1.	Tidspunktet for tilkald af læge	14
3.4.2.	Tidspunktet for lægetilsyn	16
3.5.	Oplysninger fra kriminalregisteret	17
3.6.	Fremstilling og visitation mv.	18
3.6.1.	Fremstilling	18
3.6.2.	Visitation mv.	19
3.6.3.	Kontakt med pårørende mfl.	21
3.7.	Tilsyn	22
3.7.1.	Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)	24
3.7.2.	Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen	25
3.7.2.1.	Tidspunktet for det første tilsyn	25
3.7.2.2.	Tidspunktet for det sidste tilsyn	25
3.7.2.3.	Intervaller mellem tilsyn	26
3.7.2.4.	Noteringen af hvem der har foretaget tilsyn	27
3.7.2.5.	Karakteren af de udførte tilsyn	27
3.8.	Løsladelsestidspunktet	28
3.9.	Vejledning om klageadgang mv.	28
	Opfølgning	30
	Underretning	30

1. Indledning

Som led i ombudsmandens almindelige inspektionsvirksomhed (jf. § 18 i lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) foretog jeg den 14. december 2010 inspektion af detentionen på Station Bellahøj. Samme dag inspicerede jeg detentionerne på Station City og Station Amager.

Jeg har tidligere, den 9. januar 2001, foretaget inspektion af detentionen på Station Bellahøj (som dengang hed Station 3). Den 25. september 2001 afgav jeg en (endelig) rapport om denne inspektion, der blev fulgt op i opfølgingsrapporter af 19. august og 10. december 2002.

Jeg er desuden bekendt med at Den Europæiske Komité til Forebyggelse af Tortur og Umenneskelig eller Vanærende Behandling eller Straf (Torturkomitéen) besøgte bl.a. Station Bellahøj i forbindelse med komitéens besøg i Danmark fra den 11. til den 20. februar 2008. Komitéen fandt at detentionscellerne generelt var acceptable, jf. komitéens rapport af 24. juli 2008.

I forbindelse med inspektionen den 14. december 2010 bad jeg om rapportmateriale til gennemgang. Rapportmaterialet gennemgås under pkt. 3.

Det blev under inspektionen den 14. december 2010 af Station City oplyst at der er indført en ordning hvorefter detentionerne tjekkes for skader hver gang de har været brugt. Hvis den frihedsberøvede har udøvet hærværk, vil der blive rejst et erstatningskrav over for den pågældende. Ordningen benyttes både på Station City, Station Bellahøj og Station Amager. Ordningen var startet på Station Bellahøj, hvor den havde været sat i bero i en periode, men nu var blevet indført igen. Ved min efterfølgende besigtigelse af detentionsgangen på Station Bellahøj så jeg at der hænger et opslag på alle døre til detentionslokalerne om ordningen. Under min inspektion tidligere på dagen af Station City blev det oplyst at det snart ville blive undersøgt hvordan ordningen fungerer. I rapporten om inspektionen af Station City er jeg gået ud fra at denne undersøgelse omfatter ordningen generelt, og jeg har bedt om at få oplyst resultatet af undersøgelsen.

Natten mellem den 26. og 27. august 2011 foretog 2 medarbejdere fra ombudsmanden og en afdelingslæge fra Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre et uvarslet besøg i bl.a. detentionen på Station Bellahøj. Dette besøg skete som led i ombudsmandens arbejde som national forebyggende mekanisme i henhold til OPCAT protokollen som forudsætter at der foretages et antal uvarslede besøg. Den 24. november 2011 er der givet en tilbagemelding til Københavns Politi om dette besøg med kopi til Rigspolitiet og Justitsministeriet.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Københavns Politi, Rigspolitiet og Justitsministeriet for at myndighederne kunne få lejlighed til at komme med eventuelle yderligere bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

2. Detentionslokalerne

Der er ikke sket bygningsmæssige ændringer siden sidste inspektion. Om indretningen af detentionslokalerne henviser jeg derfor til pkt. 1 i rapporten om den tidligere inspektion (rapport af 25. september 2001). Heri er bl.a. anført følgende:

”Detentionslokalerne er beliggende i politigårdens kælder. Det blev oplyst at politistationen, herunder detentionslokalerne, er bygget i 1977. Der er i alt 12 detentionslokaler på hver ca. seks m². Indgang til lokalerne sker via politistationens baggård.

Ved indgangen til lokalerne er der visitations- og modtagelsesrum. Her er en skranke, skabe med lås til opbevaring af de anholdtes effekter, tæpper til udlevering til de anholdte mv.

På skranken lå Rigspolitichefens pjece fra oktober 1987 om alkoholafvænnning og -behandling. Det blev oplyst at den altid udleveres til de anholdte.

I det første rum på gangen med detentionslokalerne er der en håndvask og et toilet.

Herefter er de identisk indrettede detentionslokaler D1–12 placeret i forlængelse af hinanden. Foran hvert lokale på gangen er der øverst på væggen ophængt en brandmelder. Lokalerne D1 til D4 er de lokaler som normalt først tages i brug. D11 anvendes med brandvæsenets godkendelse til opbevaring af fyrværkeri.

Lokalerne har hvide vægge og grå gulve. Der er varme i gulvene.

I hvert lokale er der to forholdsvis store vinduer placeret højt oppe på væggen mod gården. Der er højt til loftet. Vinduerne er uigennemsigtige. Ind- og udkig er dermed hindret, og lysindstrømningen fra vinduerne er begrænset.

Derudover er der over døren i hvert lokale indsat en stor el-spærepære, forsvarligt afskærmet. Lampen giver et skarpt og neon-agtigt skær som ikke fordeles over hele lokalet.

Mod væggen med vinduerne er der i hvert lokale en lav forhøjning (på ca. 10 cm) hvorpå en madras er placeret. Forhøjningernes hjørner og kanter er lidt rundede. I gulvene er der en kloakrist.

I hjørnerne mod dørene er der i hvert lokale et overvågningskamera. På (indersiden af) dørene er med sort skrift i hvert lokale markeret "TV-overvågning" og malet et overvågningskamera. Desuden er der på væggen en kaldeknop. Instrumenterne blev afprøvet og virkede under inspektionen. Dog var billedet fra D3 lidt uklart. Det blev oplyst at det dels kan skyldes at monitoren er gammel, dels at der er spyt på linsen. Linserne bliver imidlertid ofte rengjort.

Over dørene er der en ventilationsrist. Der er indkigshuller i dørene. På indersiden af dørene er der enkelte ridser som ikke er dybe.

..."

Under inspektionen den 14. december 2010 så jeg (igen) indgangen til detentionen der består af et forrum med adgang til et visitationslokale hvorfra der igen er adgang til detentionsgangen. I visitationslokalet er der vejledninger om alkoholafvænnning mv.

Jeg så også alle detentionslokalerne, der alle var i en god stand.

I alle lokaler var fugen omkring vinduet mere eller mindre væk, og der var derfor et hul mellem rammen og væggen der muligvis kunne udgøre en sikkerhedsmæssig risiko. Det samme gjaldt omkring glasset i døren til D4. Det blev oplyst at politiet med det samme ville sørge for at der blev fuget.

Jeg går ud fra at arbejdet med at fuge er afsluttet. For en ordens skyld beder jeg dog om at få oplyst om arbejdet er afsluttet.

Nogle af vinduerne har en plastikrude inderst, og flere steder var den film der er sat på for at blænde ruderne, mere eller mindre væk. Nogle ruder er med riller, andre ikke.

Da vinduerne vender ud mod politiets gård, går jeg ud fra at det ikke er muligt for uvedkommende at kigge ind ad vinduerne til detentionslokalerne, men jeg beder om at få oplyst om der er sat eller er planer om at sætte ny film op der hvor den var mere eller mindre væk.

Bagest på gangen er der et rum til tæpper mv. Jeg nævnte at jeg var bekendt med et selvmordsforsøg der havde fundet sted på Station City ca. 1 år tidligere, hvor der havde været anvendt strimler fra et mørkt tæppe. Under inspektionen af Station City bemærkede jeg at jeg gik ud fra at politiet er opmærksom på tæppernes stand og kasserer tæpper der ikke er i en acceptabel stand.

Jeg går ud fra at politiet på Station Bellahøj også er opmærksom på tæppernes generelle stand og sørger for at udskifte tæpper der ikke er i en acceptabel stand.

Ligesom i rapporten om Station City tilføjes det for en ordens skyld at jeg er opmærksom på at det også vil være muligt at benytte strimler fra eget tøj til selvmordsforsøg.

Station Bellahøj har farveskærm til overvågning. Det blev oplyst at kameraet skifter mellem de lokaler der er i brug – dvs. der hvor lyset er tændt. Jeg foretog en stikprøvevis kontrol af overvågningen der fungerede uden problemer, dog var der (også denne gang) en lille klat på billedet fra D3.

Alle detentionslokaler var som nævnt i god stand, og de fremtrådte også rene.

3. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om at låne rapporterne og øvrigt materiale om de sidste 10 detentionsanbringelser i detentionen på Station Bellahøj forud for den 17. november 2010 (varslingstidspunktet). Jeg modtog herefter rapporter om 10 anbringelser i detentionen der fandt sted den 13. og 14. november 2010 (5 hver dag).

Af den ene rapport fremgår det at den pågældende var ædru. Det drejer sig om en af anbringelserne den 13. november 2010.

Detentioner må som udgangspunkt kun anvendes til berusede personer, jf. detentionsbekendtgørelsens § 1, stk. 1 og 2, og detentionskundgørelsens § 34. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke berusede personer, finder bestemmelserne i bekendtgørelsen og kundgørelsen ikke anvendelse.

Rigspolitiet har i en rundskrivelse af 26. april 2006 om bl.a. anbringelse af ikke berusede personer i politiets detentioner nævnt at Rigspolitiet ikke har indvendinger imod at politistationer der kun råder over mindre og utidssvarende venterum, i stedet efter en konkret vurdering anvender detentionerne til venterumsanbringelse. Det er dog i givet fald en betingelse at den tilbageholdte konkret har ønsket at blive tilbageholdt i et detentionsrum i stedet for i et venterum.

I samme rundskrivelse og i en senere rundskrivelse af 12. januar 2011 om anvendelse af venterum og detentioner til anbringelse af anholdte har Rigspolitiet anført at anbringelse af ikke berusede personer i detentionen efter Rigspolitiets opfattelse alene kan finde sted rent undtagelsesvist, f.eks. i ekstraordinære situationer hvor der er mange anholdte og dermed ikke den fornødne venterumskapacitet, eller i tilfælde hvor det ud fra en helt konkret vurdering af hensynet til en persons sikkerhed, f.eks. for at beskytte den pågældende i forhold til andre anholdte, findes rigtigst at anbringe den pågældende i et detentionslokale. Det fremgår endvidere at politiet ved en sådan anbringelse skal tilstræbe at anbringelsen bliver så kortvarig som mulig.

Detentioner kan således efter en konkret vurdering anvendes som venterum selv om der er et ledigt venterum, hvis det anses for mere hensigtsmæssigt fordi venterumme-
ne er små og utidssvarende. Det er dog en betingelse at den frihedsberøvede samtykker til denne anbringelse. Derudover kan detentioner rent undtagelsesvist anvendes som venterum (uden den pågældendes samtykke) hvis der ikke er et ledigt venterum, eller hvis det af hensyn til den frihedsberøvedes sikkerhed anses for mest hensigtsmæssigt at placere vedkommende i detentionen.

Da den pågældende i det konkrete tilfælde var ædru, går jeg ud fra at der var tale om en venterumsanbringelse i detentionen. Jeg beder om at få oplyst om det er rigtigt forstået. Sagen har j.nr. 0109-75701-00154-10.

Da min anmodning om "detentionsanbringelser" i detentionen på Station Bellahøj kun sigtede til berusere i detentionen, og ikke også venterumsanbringelser i detentionen, indgår denne anbringelse ikke i min gennemgang af rapporter nedenfor.

Foruden selve detentionsrapporten har jeg modtaget lægeerklæringer, udskrifter fra kriminalregisteret, en attestationer af vagtlægeydelse, 2 afhøringsrapporter og en enkelt udskrift fra den elektroniske anholdelsesprotokol.

3.1. Bestemmelser om detentionsanbringelse

Bestemmelser om detentionsanbringelse findes dels i politiloven (lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets virksomhed), dels i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2004 om detentionsanbringelse (som ændret ved bekendtgørelse nr. 1419 af 13. december 2006 og bekendtgørelse nr. 565 af 25. maj 2010). Endvidere findes der regler om detentionsanbringelse i Rigspolitechefens kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner (bekendtgørelse nr. 9723).

Detentionsbekendtgørelsen indeholder regler om bekendtgørelsens anvendelsesområde (fortrinsvis i form af henvisning til politilovens regler), om frihedsberøvelse, transport og indbringelse af berusede personer til politistationerne, om fremgangsmåden ved detentionsanbringelse (herunder lægeundersøgelse af og tilsyn med detentionsanbragte) og om løsladelse efter detentionsanbringelse, klagevejledning mv. Bekendtgørelsens regler er relativt detaljerede og er i vidt omfang sammenfaldende med reglerne i Rigspolitechefens detentionskundgørelse.

De nærmere regler i politiloven, bekendtgørelsen og kundgørelsen er gennemgået nedenfor i forbindelse med fremlæggelsen af resultatet af min undersøgelse af de sager om detentionsanbringelse som jeg har modtaget.

3.2. Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

Rigspolitechefen har udfærdiget en detentionsrapport, blanket P 152, som er bilag 1 til detentionskundgørelsen. Efter ikrafttrædelsen af kundgørelsen af 2. februar 2006 er det blevet obligatorisk at anvende denne detentionsrapport, jf. pkt. 3 i Rigspolitechefens rundskrivelse af samme dag til alle politikredse. Rapportblanketten er tilgængelig i POLSAS.

Alle rapporterne er udfærdiget på blanket "P 152 (08/10 Bellahøj)". Der er tale om en tilrettet version af Rigspolitechefens detentionsrapport (blanket P 152). Den anvendte detentionsrapport indeholder også rubrikker til notat om indsættelse i venterum og anvendes således også ved anbringelse af frihedsberøvede i venterum.

Blanketten er også tilrettet på enkelte andre punkter i forhold til den blanket P 152 der er bilag til detentionskundgørelsen. Der er indføjet en rubrik til afkrydsning hvis den pågældende var ædru, og en rubrik til notat hvis der har været anvendt håndjern og/eller alkometer. I rubrikken til angivelse af hvem der visiterede den frihedsberøvede, er indsat tjenestenummer og navn to gange. Rubrikken "Effekter udleveret af" er ændret til "Effekter, kvittering, bemærkning, såfremt frihedsberøvede ikke ønskede at kvittere m.m.", og der henvises til s. 2 (bagsiden), hvor der er indføjet et afsnit til præcisering af effekter der er frataget den frihedsberøvede. Efter dette afsnit er der indføjet et afsnit til notater hvis der er tale om en udlænding (tolk – sprog) og om eventuel forplejning mv. I forlængelse heraf er der rubrikker til kvittering fra den "anholdte" for udlevering af effekter og til eventuelle bemærkninger hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere. Der er også rubrikker til notater om hvem der har løsladt den pågældende og hvornår, og til notater om eventuel overførsel til fængsel eller andet samt en rubrik til afkrydsning om opdatering i POLSAS.

Station City har også anvendt en tilrettet version af Rigspolitechefens blanket P 152, der har et par ændringer mere i forhold til den blanket som Station Bellahøj har anvendt. Station City har også (modsat Station Bellahøj) anvendt en særskilt side til notater om tilsyn der ikke er den der er en del af Rigspolitechefens blanket P 152. Station Amager har anvendt Rigspolitechefens blanket, men har samtidig anvendt en AP-blanket der skal udfyldes ved siden af, og som bl.a. indeholder det afsnit om effekter der er indsat i de rapporter som Station City og Station Bellahøj anvender.

Som nævnt ovenfor er det efter ikrafttrædelsen af kundgørelsen af 2. februar 2006 blevet obligatorisk at anvende Rigspolitechefens detentionsrapport, jf. pkt. 3 i Rigspolitechefens rundskrivelse af samme dag til alle politikredse. Det er heri også udtrykkeligt nævnt at lokalt udarbejdede blanketter ikke længere kan anvendes. Tidligere kunne politikredsene udfærdige en lokal blanket hvis politiet ønskede det på grund af lokale behov, men en sådan blanket skulle indeholde (mindst) de samme oplysninger som de oplysninger der fremgår af Rigspolitechefens detentionsrapport, jf. Rigspolitechefens rundskrivelse af 28. juni 2001.

I rapporten om min inspektion af Station City har jeg udtalt at en tilrettet udgave af Rigspolitechefens detentionsrapport efter min opfattelse må ligestilles med en lokal udarbejdet blanket, også selv om der kun måtte være tale om at tilføje rubrikker til yderligere oplysninger og/eller ændre i formuleringen i de rubrikker der findes i Rigspolitechefens detentionsrapport. Jeg har samtidig udtalt at der derimod ikke vil være noget til hinder for at politiet ved siden af detentionsrapporten har endnu en blanket der skal udfyldes med flere eller uddybende oplysninger. Jeg har på denne baggrund

henstillet til Københavns Politi at sørge for at politiet på Station City fremover anvender Rigspolitchefens detentionsrapport ved detentionsanbringelser dette sted. Jeg har bedt om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

Jeg henstiller på samme baggrund til Københavns Politi at sørge for at også politiet på Station Bellahøj fremover anvender Rigspolitchefens detentionsrapport. Jeg beder om underretning om hvad der sker i anledning af min henstilling.

I rapporten om Station City har jeg også bedt om Rigspolitchefens og Justitsministeriets bemærkninger til det forhold at blanket P 152 også anvendes af Københavns Politi ved anbringelse i venterum.

Jeg vil følge op på Rigspolitchefens og Justitsministeriets svar i opfølgingsrapporterne om inspektionerne af Station City og Station Bellahøj.

Rigspolitchefens blanket P152 forudsætter angivelse af en lang række (obligatoriske) oplysninger.

Det fremgår af § 4 i kundgørelsen at alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes, og at det skal ske i tilslutning til de foretagne dispositioner og observationer. Dette er udtrykkeligt fremhævet øverst på rapportens forside lige under rapportoverskriften. Med 2 generelle og ellers kun ganske få undtagelser er alle punkter udfyldt i alle rapporterne, og jeg går ud fra at det er sket i tilslutning til de foretagne dispositioner og observationer.

Politiets Statistik – årstabeller der findes på politiets hjemmeside (www.politi.dk) – indeholdt tidligere oplysninger om antal detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer og indbringelser til forsorgshjem eller lignende i de enkelte politikredse.

Under inspektionen af Station City blev det oplyst at der er langt færre detentionsanbringelser nu end tidligere da flere (efter udsendelsen af den nye kundgørelse i 2006) køres hjem. Politiet er dog opmærksom på ikke at køre for mange hjem. Det blev også både under denne inspektion og under inspektionen af Station Bellahøj oplyst at mange af de detentionsanbragte er gengangere.

I Rigspolitchefens rundskrivelse af 2. februar 2006 til den nugældende detentionskundgørelse er det anført at frihedsberøvelse som udgangspunkt sker med henblik på

hjemtransport. I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse var det også anført at politiet i stigende omfang skal bringe den berusede hjem. I rundskrivelsen til den nugældende kundgørelse er det udtrykkeligt anført at der kun kan ske detentionsanbringelse hvis andre foranstaltninger ikke findes tilstrækkelige eller egnede.

I rapporten om Station City har jeg bedt Københavns Politi om at oplyse antallet af detentionsanbringelser og hjembringelser i 2010, fordelt på de enkelte stationer i København. Jeg har desuden bedt om statistisk materiale til belysning af det omtalte fald i antallet af detentionsanbringelser.

I Rigspolicefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse var det anført at politikredsene mere generelt burde undersøge om der i den enkelte kreds findes forsorgshjem eller lignende som på forsvarlig måde kan tage sig af den frihedsberøvede.

I rapporten om Station City er jeg gået ud fra at der har været foretaget en sådan undersøgelse, og jeg har bedt Københavns Politi om at oplyse hvilke forsorgshjem politiet i København har mulighed for at anvende til denne opgave.

Jeg har også bedt Københavns Politi om at oplyse hvor mange berusede personer der (for hele politikredsen) blev bragt til sygehus, forsorgshjem eller lignende i 2010, og om dette tal afviger væsentligt fra tidligere år.

I Rigspolicefens detentionsrapport er der rubrikker til afkrydsning af om den frihedsberøvede blev transporteret til hjemmet, overgivet til andre som på forsvarlig vis kunne tage sig af den pågældende, indbragt til hospital, indbragt til forsorgshjem eller lignende, eller indsat i politiets detention. Den detentionsrapport som Station Bellahøj har anvendt, indeholder som tidligere nævnt også en rubrik til afkrydsning hvis der er sket anbringelse i venterum.

Jeg har kun bedt om rapporter om anbringelse i detentionen, og ingen af de rapporter som jeg har modtaget, vedrører (derfor) personer som er blevet bragt til hjemmet, sygehus, forsorgshjem eller lignende.

Jeg går ud fra at politiet er opmærksom på at der skal udfærdiges detentionsrapporter også i disse tilfælde, jf. også rubrikkerne til notat herom i rapporten. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

3.3. Grundlaget for detentionsanbringelsen

Efter politilovens § 11, stk. 1, skal politiet tage sig af personer der er ude af stand til at tage vare på sig selv på grund af indtagelse af alkohol eller andre berusende og/eller bedøvende midler, og som træffes under forhold der indebærer en fare for de pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed (berusede personer). Politiet skal efter lovens § 11, stk. 4, tage stilling til om de pågældende skal tilbageholdes, f.eks. med henblik på indsættelse i detentionen. Indsættelse i detentionen kan kun ske hvis overgivelse til andre, f.eks. hjemmet, eller indbringelse til hospital, forsorgshjem eller lignende, ikke findes tilstrækkelig til at afværge faren (bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 1 og 2). Personer der er tilbageholdt af politiet af andre grunde end beruselse, må (som tidligere nævnt) som udgangspunkt ikke anbringes i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, og kundgørelsens § 34, stk. 1. Hvis detentionen undtagelsesvis anvendes til anbringelse af ikke-berusede personer, finder bekendtgørelsen ikke anvendelse, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, 2. pkt., og kundgørelsens § 34, stk. 2.

Politi-loven, detentionsbekendtgørelsen og kundgørelsen indeholder særlige regler om detentionsanbringelse af børn, og detentionsrapporten indeholder (som allerede nævnt) særlige rubrikker til brug ved detentionsanbringelse af de 12-17 årige. Efter detentionsbekendtgørelsens § 8 skal forældremyndighedens indehaver og de sociale myndigheder uopfordret underrettes om frihedsberøvelsen hvis den frihedsberøvede er under 18 år.

2 af de 9 detentionsanbringelser der indgår i min undersøgelse, vedrører unge der var 17 år på tidspunktet for anbringelsen i detentionen.

I ingen af de 2 blanketter er de særlige rubrikker til notat når der er tale om 12-17 årige, udfyldt, men det fremgår af afhøringsrapporter der er vedhæftet rapporterne i begge tilfælde, at socialforvaltningen blev underrettet, og at henholdsvis en værge og hjemmet også blev underrettet.

Selv om det fremgår af en (vedhæftet) afhøringsrapport at der er sket underretning, skal rubrikkerne til notat herom i detentionsrapporten også udfyldes. Jeg går ud fra at politiet på Station Bellahøj fremover vil være opmærksom på også at udfylde disse rubrikker ved detentionsanbringelse af personer under 18 år.

Årsagen til frihedsberøvelsen er angivet i alle tilfælde. I 4 tilfælde er angivet forskellige strafbare forhold, bl.a. husfredskrænkelser og vold. I 1 tilfælde er anført politiloven og i de resterende 4 tilfælde ordensbekendtgørelsen (idet jeg går ud fra at "OBG" sigter hertil).

I 2 af de 9 tilfælde blev den frihedsberøvede skønnet påvirket i svær grad, i 1 tilfælde i middel til svær grad (der er kryds i begge rubrikker), og i de resterende 6 tilfælde i let grad.

Ved en dom af 21. december 2005 ved Retten i Randers blev det statueret at en anbringelse i detentionen havde været ulovlig. Den pågældende havde været beruset i middel grad. Ifølge retten havde der imidlertid ikke været grundlag for at fastslå at den pågældende ikke havde kunnet tage vare på sig selv, eller at han havde været til fare for andre eller for den offentlige orden eller sikkerhed på en sådan måde at det var nødvendigt med detentionsanbringelse. Statsadvokaten i Aalborg ankede sagen, men anken blev afvist af Vestre Landsret da statsadvokaten ikke er tillagt beføjelser i en sådan sag uden for strafferetsplejen, jf. retsplejelovens § 468, og da statsadvokaten heller ikke efter de almindelige regler om rettergangsfuldmægtige i retsplejelovens kapitel 25 har adgang til at repræsentere politimesteren (nu politidirektøren). Dommen (og landsrettens kendelse) kan ses i Ugeskrift for Retsvæsen 2006, s. 2491.

Ved en tidligere dom af 7. september 1995 fandt Østre Landsret at en detentionsanbringelse måtte medføre erstatningspligt. Selv om den detentionsanbragte var spirituspåvirket og ophidset, fandt retten ikke grundlag for at fastslå at han havde balancebesvær eller i øvrigt ikke kunne tage vare på sig selv. Denne dom kan ses i Ugeskrift for Retsvæsen 1996, s. 21.

I 6 tilfælde er det som nævnt afkrydset at den frihedsberøvede (kun) var påvirket i let grad.

Jeg kan til orientering oplyse at jeg tidligere – i sagen om min inspektion den 7. december 1999 af detentionen i Køge – har bedt politimesteren og Justitsministeriet om udtalelser om retsgrundlaget for at detentionsanbringe en person der blev skønnet

påvirket af alkohol i let grad, og som havde været involveret i husspektakler. Politimesteren oplyste bl.a. at retsgrundlaget for detentionsanbringelsen var en kombination af den dagældende § 108 i retsplejeloven om politiets opgaver (der er erstattet af lov om politiets virksomhed), nødret og den pågældendes spirituspåvirkning. Politimesteren oplyste endvidere at det på baggrund af mandens ødelæggelser i hjemmet sammenholdt med spirituspåvirkningen – og for at hindre ham i at tage hjem og fortsætte balladen og ødelæggelserne – blev besluttet at lade ham overnatte i detentionen og først løslade ham når han skønnedes ædru. Justitsministeriet udtalte bl.a. at anbringelse i detention kun må ske i tilfælde hvor det skønnes strengt nødvendigt, og henviste bl.a. til at dette fremgik klart af den (på daværende tidspunkt) nye bestemmelse i § 1, stk. 1, i den reviderede kundgørelse om detentionsanbringelse som trådte i kraft den 1. august 2001. Jeg forstod myndighedernes udtalelser sådan at husspektakler i sig selv ikke gav grundlag for anbringelse i detention. Grundlaget for anbringelsen af den pågældende var en antagelse om spirituspåvirkning i let grad kombineret med fare for den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed. Jeg foretog mig derfor ikke mere.

Jeg har ikke fundet grundlag for at undersøge om betingelserne i bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 2, hvorefter detentionsanbringelse kun kan ske hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige, har været opfyldt i de enkelte tilfælde, herunder de 6 tilfælde hvor den frihedsberøvede blev skønnet påvirket i let grad.

Jeg foretager mig således ikke mere vedrørende spørgsmålet om grundlaget for detentionsanbringelserne i de konkrete tilfælde, men bemærker generelt at jeg går ud fra at politiet er opmærksom på at en beruset person kun kan detentionsanbringes hvis betingelserne i bekendtgørelsens og kundgørelsens § 2, stk. 2, er opfyldte.

3.4. Lægeundersøgelse

Efter bekendtgørelsens § 9 skal der ved alle detentionsanbringelser ske lægeundersøgelse.

Lægetilsyn skal efter bekendtgørelsens § 11, stk. 1, og kundgørelsens § 13, stk. 1, foretages enten ved tilkald af læge/vagtlæge eller ved undersøgelse på skadestue, alt efter hvad der under hensyn til tid og afstand må anses for mest hensigtsmæssigt.

Under inspektionen af Station City blev det oplyst at der er en fælles ordning med lægetilsyn af detentionsanbragte (og andre frihedsberøvede hvor der er behov for en

læge) for alle politistationer i København. I ordningen deltager 10-15 læger der skiftes til at have vagt, og som kan tilkaldes centralt. Når der anbringes nogen i detentionen (eller der er brug for en læge til f.eks. blodprøvetagning), ringer politiet og oplyser hvad der skal bruges læge til. Der sendes herefter en læge ud fra en vagtliste. Ordningen fungerer udmærket, men der kan dog være ventetid hvis der kommer et opkald om læge kort tid efter at der er sendt en læge til en af de andre detentioner.

Der var lægetilsyn i alle sagerne, som er foretaget af 3 forskellige læger. Samme læge foretog alle tilsyn den 13. november 2010, og 2 læger foretog tilsyn den 14. november 2010.

Lægeundersøgelse skal efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 9 og kundgørelsens § 13, stk. 1, ske inden "endelig" anbringelse i detentionen. Indtil den frihedsberøvede er lægeundersøgt, er anbringelse i detentionen således foreløbig, og der skal i den periode føres et skærpet tilsyn med den pågældende, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3.

Tidspunkt for lægeundersøgelse, lægens navn og (et kort referat af) lægens bemærkninger skal anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 13, stk. 3. I bestemmelsen er det præciseret at det altid (dvs. som minimum) skal angives om lægen finder at der er noget helbredsmæssigt til hinder for anbringelse af den pågældende i detentionen. I Rigspolitiets detentionsrapport er der en rubrik til afkrydsning herom.

Tidspunktet for lægeundersøgelsen og lægens navn fremgår af rapporten i alle tilfælde, og der er sat kryds i den nævnte rubrik i alle sagerne.

Hvis lægen ønsker at afgive skriftlige bemærkninger, skal det ske på blanket P153 (bilag 2 til kundgørelsen) der er udarbejdet af Den Almindelige Danske Lægeforening (nu Lægeforeningen) og Rigspolitietschefen, jf. § 14 i kundgørelsen samt Rigspolitietschefens rundskrivelse af 2. februar 2006. Denne blanket er udfyldt i alle sagerne.

3.4.1. Tidspunktet for tilkald af læge

Tidspunktet for tilkald af læge skal ligeledes anføres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 6, stk. 1, sidste pkt. Det er noteret i 8 af de 9 tilfælde.

Der er hverken i bekendtgørelsen eller kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkald af læge. Derimod er det i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, anført at politiet under transporten til politi-

stationen skal underrette vagthavende om tilbageholdelsen. Den vagthavende skal herefter – dvs. allerede mens politiet er på vej til politistationen med den berusede, og ifølge de nævnte bestemmelser uden unødigt ophold – tilkalde en læge med henblik på lægeundersøgelse af den frihedsberøvede.

Bestemmelserne om at tilkald skal ske "uden unødigt ophold" har til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn kan udføres, jf. pkt. 3, sidste afsnit, i Rigspolitechefens følgebrev af 28. juni 2001 til den tidligere kundgørelse. Det fremgår dog at den ovennævnte regel ikke gælder hvis transporttiden er af "kortere varighed", jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste pkt., og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt. Rigspolitechefen har i rundskrivelsen af 2. februar 2006, pkt. 4, fremhævet at denne undtagelse kun gælder når "transporttiden er meget kort".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at det skal vurderes om det er forsvarligt at anbringe den detentionsanbragte i detentionen (eller lade vedkommende forblive dér), eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge eller lignende, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 2, og kundgørelsens § 13, stk. 2. Dette forudsætter at tilkald af læge sker snarest muligt efter underretningen af vagthavende, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, 1. pkt. og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt. (uden unødigt ophold) – med henblik på at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte kan ske "hurtigst muligt" efter indbringelsen, jf. pkt. 4 i rundskrivelsen af 2. februar 2006.

Tidspunktet for underretningen af vagthavende (under transporten, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1) er ikke angivet i nogen tilfælde, og der skal ifølge kundgørelsen heller ikke gøres notat herom.

Det er derfor ikke muligt at se hvor lang tid der gik fra underretningen af vagthavende til tilkaldet af læge.

Der er notat om tidspunktet for indbringelsen i alle tilfælde og – som nævnt – om tidspunktet for lægetilkald i 8 af de 9 tilfælde. I 1 tilfælde er lægetilkald sket samtidig med indbringelsen, og i alle de øvrige tilfælde efter indbringelsen.

Tidspunktet og stedet for tilbageholdelsen fremgår af alle rapportererne. Det fremgår heraf at der gik mellem 15 og 46 minutter fra tilbageholdelsen til indbringelsen.

Jeg går ud fra at det forhold at der først blev tilkaldt læge samtidig med eller efter indbringelsen, i nogle af tilfældene kan have sammenhæng med den korte tid der gik fra anholdelsen til indbringelsen, jf. bestemmelsen om transporttid af "kortere varighed" i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, sidste pkt., og kundgørelsens § 6, stk. 1, 3. pkt.

Da der imidlertid i hvert fald i 7 af de 9 tilfælde først er sket lægetilkald efter indbringelsen, henleder jeg politiets opmærksomhed på pkt. 4 i Rigspolitechefens rundskrivelse af 2. februar 2006.

Her er det fremhævet at undtagelsen med hensyn til tilkald af læge før indbringelsen kun gælder når transporttiden er "meget kort", og at der i hvert enkelt tilfælde bør foretages en konkret vurdering af varigheden af transporttiden.

Lægetilkald skete som nævnt i 1 tilfælde samtidig med indbringelsen. I 5 af de øvrige tilfælde blev der tilkaldt læge mellem 4 og 15 minutter efter indbringelsen, og i 2 tilfælde henholdsvis 17 og 25 minutter efter indbringelsen. I det sidste tilfælde er rubrikken til notat om tidspunktet for tilkald af læge ikke udfyldt.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilkald der sker mere end 10-15 minutter efter indbringelsen til politistationen, ikke er snarest muligt.

Min udtalelse er udfærdiget på grundlag af den tidligere gældende kundgørelse, hvor der ikke var en bestemmelse som i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og den nugældende kundgørelsens § 6, stk. 1, der, som allerede nævnt, har til hensigt at tidspunktet for lægetilkald – i de fleste tilfælde – bliver rykket frem.

Da det kun er i enkeltstående tilfælde at lægetilkald er sket mere end 15 minutter efter indbringelsen, giver det mig ikke anledning til at foretage mig mere.

3.4.2. Tidspunktet for lægetilsyn

Der er ikke fastsat tidsmæssige bestemmelser for hvornår der skal ske lægetilsyn. Dog er det i kundgørelsens § 1, stk. 1, sidste pkt., præciseret at den pågældende straks skal undersøges af en læge hvis der er mistanke om at pågældende er syg, eller har pådraget sig skader af ikke ringe omfang. Men som nævnt under pkt. 3.4.1 i denne rapport, har bekendtgørelsens § 5, stk. 1, og kundgørelsens § 6, stk. 1, 2. pkt., om tilkald af læge allerede under transporten til formål at afkorte tiden indtil lægetilsyn

kan udføres, og som det også er nævnt fremgår det nu udtrykkeligt af rundskrivelsen af 2. februar 2006 at lægetilsyn skal ske "hurtigst muligt".

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er som tidligere nævnt at vurdere om det er forsvarligt at anbringe den detentionsanbragte i detentionen (eller lade vedkommende forblive dér), eller om den pågældende eventuelt skal behandles på sygehus, hos læge eller lignende. Dette forudsætter, som det nu også er angivet i rundskrivelsen, at lægeundersøgelse af den detentionsanbragte sker hurtigst muligt efter indbringelsen.

Jeg har tidligere i forbindelse med inspektion af detentioner udtalt at lægetilsyn der sker mere end 1 time efter indbringelsen, efter min opfattelse ikke er snarest muligt. Min udtalelse er udfærdiget før indførelsen af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 5, stk. 1, der har til hensigt at fremrykke tidspunktet for lægetilkald (og dermed lægetilsyn).

Tidspunktet for lægetilsynet fremgår i alle 9 tilfælde af både detentionsrapporten og lægeerklæringerne, og i alle tilfælde er det det samme tidspunkt der er angivet i henholdsvis rapporten og lægeerklæringen.

I det tilfælde hvor tidspunktet for tilkald af læge ikke fremgår, fandt lægetilsyn sted 35 minutter efter indbringelsen. I de øvrige tilfælde fandt lægetilsyn sted mellem 6 og 20 minutter efter lægetilkaldet.

Jeg har noteret mig at lægetilsyn i alle sager er sket hurtigt og mindre end 1 time efter indbringelsen.

3.5. Oplysninger fra kriminalregisteret

Efter kundgørelsens § 10 skal den vagthavende inden der foretages visitation og lægeundersøgelse, indhente oplysninger om den frihedsberøvede i kriminalregisteret, herunder med henblik på at afgøre om der ved endelig detentionsanbringelse skal iværksættes et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24. Oplysningerne skal udskrives og opbevares sammen med detentionsrapporten i minimum 2 år, jf. kundgørelsens § 28.

På blanket P 152 skal det afkrydses at der er vedlagt en udskrift fra kriminalregisteret, og det er ved en parentes i rubrikken præciseret at det er obligatorisk at vedlægge en sådan udskrift.

Det er i alle tilfælde afkrydset at der er vedlagt en udskrift fra kriminalregisteret, men i 2 tilfælde er den ikke vedlagt (vedhæftet) rapporten.

Jeg lægger til grund at der er indhentet en udskrift som angivet, og at det skyldes en fejl at den ikke er vedlagt. Da det kun er i enkeltstående tilfælde at udskriften ikke er vedlagt, giver det mig ikke anledning til at foretage mig mere.

Udskrift fra kriminalregisteret skal som nævnt indhentes inden der foretages visitation og lægeundersøgelse.

Ingen af de foreliggende udskrifter fra kriminalregisteret er udskrevet forud for både visitation og lægeundersøgelse. I 6 af de 7 tilfælde er udskrifterne udskrevet efter visitationstidspunktet, men før lægeundersøgelsen, og i det sidste tilfælde først efter lægeundersøgelsen.

Jeg er opmærksom på at tidspunktet for udskriften ikke nødvendigvis er sammenfaldende med tidspunktet for undersøgelsen i kriminalregisteret. Ud over at gøre opmærksom på at oplysningerne i kriminalregisteret skal indhentes før visitation og lægeundersøgelse, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

3.6. Fremstilling og visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 6, stk. 1, og kundgørelsens § 7, stk. 1, 1. pkt., skal den frihedsberøvede ved ankomsten til politistationen straks fremstilles for den vagthavende. Den vagthavende skal indføre den pågældendes data og tidspunkterne for tilbageholdelsen og fremstillingen i detentionsrapporten samt i POLSAS, jf. § 7, stk. 2, 2. pkt., i kundgørelsen.

3.6.1. Fremstilling

I detentionsrapporten er der en rubrik til angivelse af tidspunktet for fremstillingen for vagthavende. Der er endvidere rubrikker til angivelse af vagthavendes vurdering af frihedsberøvedes tilstand i relation til påvirkning af alkohol og af andre berusende og/eller bedøvende midler samt i relation til skader og spor.

Der er i alle 9 tilfælde gjort notat om tidspunktet for fremstillingen for vagthavende, og det fremgår ved tjenestenummer og i enkelte tilfælde også ved enten navn eller initialer hvem fremstillingen er sket for.

Til orientering kan jeg oplyse at Rigspolichefen og Justitsministeriet i sagen om min inspektion af detentionen i Horsens har udtalt at den vagthavendes undersøgelse af personer der påtænkes detentionsanbragt, må ske i tidsmæssig tæt tilknytning til personens indbringelse til politistationen. Rigspolichefen mener mere generelt at der som hovedregel ikke bør gå mere end 20 minutter fra indbringelsen af en person til vagthavendes visitation af den indbragte. Justitsministeriet tilsluttede sig denne opfattelse, men mener dog ikke at kunne udelukke at der i særlige tilfælde på grund af et stort arbejdspress på politistationen vil kunne gå mere end 20 minutter før fremstillingen kan ske. Jeg noterede mig det oplyste.

Fremstilling skete i 4 af de 9 tilfælde samtidig med indbringelsen og i 4 andre tilfælde mellem 1 og 3 minutter efter indbringelse. I det sidste tilfælde skete fremstilling 7 minutter efter indbringelsen.

Jeg har noteret mig at fremstilling i alle tilfælde er sket med det samme eller meget kort tid efter indbringelsen.

Vagthavende har i 2 tilfælde gjort notat om skader og spor i forbindelse med sin vurdering af den frihedsberøvedes tilstand. I lægeerklæringen skal lægen gøre notat om eventuelle friske læsioner. Lægeerklæringerne i de 2 sager indeholder også oplysning herom.

3.6.2. Visitation mv.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 1, og kundgørelsens § 11, stk. 1, skal der inden den foreløbige anbringelse i detentionen og inden lægeundersøgelsen bliver foretaget, ske visitation af den frihedsberøvede.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 2, og kundgørelsens § 11, stk. 2, skal den frihedsberøvede ved visitationen fratages penge og værdigenstande samt i øvrigt alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Alle lommer skal tømme, og vragten skal vendes ud hvis det er muligt. Ved visitationen bør der så vidt muligt medvirke 2 polititjenestemænd til undersøgelse af den frihedsberøvede.

Hvis omstændighederne tilsiger en visitation der kan krænke blufærdigheden, må denne visitation kun foretages af personer af samme køn som den frihedsberøvede, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 3, og kundgørelsens § 11, stk. 3. Er det ikke muligt at

gennemføre en sådan visitation inden endelig detentionsanbringelse, foretages foreløbigt en visitation efter stk. 2. Den frihedsberøvede skal herefter undergives et skærpet tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 15 og kundgørelsens § 24, indtil visitation som beskrevet i bestemmelsernes stk. 3, 1. pkt., har fundet sted.

Efter bekendtgørelsens § 10, stk. 4, og kundgørelsens § 12, stk. 3, skal politiet sørge for at effekter der fratages den frihedsberøvede, holdes adskilt fra effekter der tilhører andre frihedsberøvede.

Penge og værdigenstande samt navnene på de polititjenestemænd der har foretaget visitationen, skal noteres i detentionsrapporten, jf. § 12, stk. 2, i kundgørelsen. Det er udtrykkeligt anført i bestemmelsen at det er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis dette ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget visitationen. Det skal også angives i detentionsrapporten hvis den pågældende ikke fratages effekter, jf. kundgørelsens § 12, stk. 1, sidste pkt.

Det fremgår af rapporterne at der i alle tilfælde er foretaget visitation, og i alle tilfælde er det sket efter kundgørelsens § 11, stk. 2.

I detentionsrapporten er der en rubrik til angivelse af tidspunktet for visitationen. Visitationen er foretaget inden eller i enkelte tilfælde samtidig med den foreløbige detentionsanbringelse (og inden lægeundersøgelsen).

I alle detentionsrapporterne er det med tjenestenummer og i enkelte tilfælde også med navn (både fornavn og efternavn) angivet hvem der foretog visitation af den frihedsberøvede.

For god ordens skyld kan jeg til orientering oplyse at Justitsministeriet i forbindelse med min inspektion af detentionen i Holbæk har udtalt at det efter Justitsministeriets opfattelse ikke er hensigtsmæssigt kun at notere et fornavn, men at både fornavn og efternavn eller de initialer der bruges som identifikation i forbindelse med politiets sagsstyringssystem, eller polititjenestemandens tjenestenummer, bør anføres.

Der har i ingen af tilfældene medvirket flere end 1 polititjenestemand ved visitationen.

Jeg foretager mig ikke noget i den anledning ud over at henvise til at der efter bestemmelsen i bekendtgørelsens § 10, stk. 2, "så vidt muligt" skal medvirke 2 polititjenestemænd ved visitationen.

Jeg har i den forbindelse også noteret mig at der som tidligere nævnt i rubrikken til angivelse af hvem der visiterede den frihedsberøvede, er indsat tjenestenummer og navn to gange.

Rigspolitichefens detentionsrapport indeholder både et felt til afkrydsning hvis der er frataget effekter, f.eks. penge, og et felt til afkrydsning hvis der ikke er frataget noget. Hvis der er frataget effekter, skal det angives hvilke effekter der er tale om. Ud for sidstnævnte er der i de anførte rapporter (fortrykt) henvist til side 2 (bagsiden). Her er indsat rubrikker til præcisering af beløb og effekter som er udfyldt i alle tilfælde.

Som tidligere nævnt mangler feltet i Rigspolitichefens detentionsrapport til angivelse af hvem der udleverede effekter, men der er et felt til notat om hvem der løslod den pågældende. Jeg går ud fra at den der løslader, normalt også udleverer effekter.

For så vidt angår den manglende rubrik henviser jeg til min henstilling til politiet om fremover at anvende Rigspolitichefens detentionsrapport.

Under punktet om løsladelse på side 2 er der rubrikker til kvittering fra den anholdte og til eventuelle bemærkninger hvis den pågældende ikke ønsker at kvittere for modtagelsen.

Der er en kvittering fra den tilbageholdte i alle tilfælde for udlevering af effekter.

3.6.3. Kontakt med pårørende mfl.

Efter § 7, stk. 1, i bekendtgørelsen, og § 9, stk. 1, i kundgørelsen, skal den frihedsberøvede inden anbringelsen i detentionen gøres bekendt med retten til at få kontakt med pårørende og/eller arbejdsgiver. Hvis den pågældende endvidere er frihedsberøvet i anledning af et strafbart forhold, anvendes reglerne i Justitsministeriets cirkulæreskrivelse nr. 12154 af 12. juni 2001 – der nu er afløst af cirkulæreskrivelse nr. 9155 af 18. marts 2010. Efter kundgørelsens § 9, stk. 2, skal det i detentionsrapporten noteres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med stk. 1.

Der er notat om at der er vejledt om retten til at få kontakt med pårørende eller arbejdsgiver i alle tilfælde. I 1 af tilfældene er navnet på en advokat nævnt.

3.7. Tilsyn

Efter § 13 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 22, stk. 1, har vagthavende ansvaret for at der føres et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 1, og kundgørelsens § 23, stk. 1, skal tilsyn ske ved fremmøde i detentionen så hyppigt som den anbragtes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time. Hvis den frihedsberøvede efter lægeundersøgelsen er tilset to gange ved fremmøde, og hvis den pågældende ikke skønnes at være i en tilstand der kræver at fremtidige tilsyn sker ved fremmøde i detentionen, kan de efterfølgende tilsyn efter bestemmelsens stk. 2, ske via lytte- og overvågningsudstyr der er godkendt af Rigspolitichefen til elektronisk overvågning. Selve anbringelsen udgør ikke et tilsyn i den forbindelse. Tilsvarende gælder lægeundersøgelsen (se bekendtgørelsens § 14, stk. 2, sidste pkt., og kundgørelsens § 23, stk. 2, sidste pkt.).

Station Bellahøjs overvågningsudstyr (som jeg går ud fra er godkendt af Rigspolitichefen) omfatter bl.a. en farveskærm, og under inspektionen blev det oplyst at farver er bedre til at vise detaljer som f.eks. blod og opkast.

Tilsyn via lytte- og overvågningsudstyr skal – ligesom tilsyn ved fremmøde – ske så hyppigt som den frihedsberøvedes tilstand gør det nødvendigt, og så vidt muligt mindst en gang hver halve time, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 3, og kundgørelsens § 23, stk. 3. Opstår der under denne form for tilsyn tvivl om den frihedsberøvedes tilstand, skal der straks iværksættes tilsyn ved fremmøde. Hvis der opstår mistanke om at den pågældende er så syg at det taler imod fortsat detentionsanbringelse, skal der straks tilkaldes læge eller ambulance (bekendtgørelsens § 14, stk. 4, og kundgørelsens § 23, stk. 4).

Når tilsyn ved fremmøde eller ved elektronisk overvågning er udført, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Det skal efter bestemmelsen også anføres om tilsynet er sket elektronisk eller ved personligt fremmøde ved angivelse af E eller F, jf. angivelsen i detentionsrapporten oven over tilsynsrubrikkerne.

I nærmere angivne tilfælde skal der ske et skærpet tilsyn med den frihedsberøvede. Det er f.eks. tilfældet i tiden indtil lægeundersøgelse har fundet sted, dvs. mens anbringelsen er foreløbig, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 3 og 4, og kundgørelsens § 10, stk. 2 og 3. Ved et skærpet tilsyn forstås efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Efter omstændighederne kan et skærpet tilsyn indebære konstant overvågning.

Et skærpet tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen, jf. bekendtgørelsens § 15, stk. 3, og kundgørelsens § 24, stk. 3. Er der iværksat et skærpet tilsyn, skal det noteres i detentionsrapporten med angivelse af klokkeslæt og navn på den polititjenestemand der har udført tilsynet, jf. kundgørelsens § 25. Et skærpet tilsyn skal angives ved et S, jf. angivelsen i begge detentionsrapporter oven over tilsynsruбрикаerne.

Rigspolitichefen har i den tidligere nævnte rundskrivelse af 26. april 2006 (også) udtalt sig om fremgangsmåden ved tilsyn ved fremmøde.

I 4 af de 9 tilfælde er den side af detentionsrapporten der benyttes til notater om tilsyn, ikke vedlagt. Det drejer sig om alle anbringelserne den 14. november 2010, bortset fra anbringelsen med (omdøbt) j.nr. 0109-74221-00123-10. I de 4 tilfælde varede anbringelserne mellem 2 timer og 17 minutter og 5 timer og 43 minutter.

Jeg beder om at få oplyst årsagen til at der ikke er vedlagt tilsynsnotater i disse tilfælde. Jeg går ud fra at der foreligger tilsynsnotater, og jeg beder om kopi heraf.

Da jeg ikke har modtaget tilsynsnotater i disse 4 tilfælde, indgår de ikke i gennemgangen nedenfor om tilsyn.

I 1 af de øvrige 5 tilfælde er der kun ét tilsynsnotat. Det er noteret som et elektronisk tilsyn der fandt sted 5 minutter før den foreløbige anbringelse i detentionen – der skete samtidig med indbringelsen til politistationen. Den pågældende blev ifølge rapporten løsladt 4 timer og 45 minutter efter anbringelsen i detentionen.

Jeg beder om at få oplyst hvorfor der ikke er flere tilsynsnotater i dette tilfælde som drejer sig om den ovenfor nævnte sag med j.nr. 0109-74221-00123-10. Da der kun er det ene notat om tilsyn, og det er et notat om et tilsyn før den foreløbige anbringelse, indgår denne sag heller ikke i gennemgangen nedenfor, der herefter omfatter 4 sager.

Ved undersøgelse af spørgsmålet om overholdelse af bestemmelserne om tilsyn med de detentionsanbragte er det hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i tidspunktet for henholdsvis den foreløbige og den endelige anbringelse i detentionen.

I alle tilfælde er både rubrikken til angivelse af tidspunktet for foreløbig anbringelse og til angivelse af tidspunktet for endelig anbringelse i detentionen udfyldt. Det gælder ikke kun de sager der indgår i den videre gennemgang nedenfor, men også de andre

tilfælde. I 2 tilfælde er der noteret samme tidspunkt for den foreløbige og den endelige anbringelse.

Jeg går ud fra at det er en fejl at det ikke er tidspunktet for lægeundersøgelsen, men tidspunktet for den foreløbige anbringelse der er noteret som tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen i disse 2 tilfælde.

3.7.1. Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Mens anbringelsen er foreløbig, skal der som tidligere nævnt føres et skærpet tilsyn med den anbragte, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 4, og kundgørelsens § 10, stk. 3. Ved et skærpet tilsyn forstås som nævnt et tilsyn hvor den detentionsanbragte tilses hyppigere end en gang hver halve time. Disse tilsyn kan kun ske ved fremmøde i detentionen.

Lægeundersøgelsen fandt i 1 af de 4 tilfælde sted 15 minutter efter den foreløbige anbringelse i detentionen.

Jeg foretager mig på den baggrund ikke mere vedrørende spørgsmålet om tilsyn under den foreløbige anbringelse i dette tilfælde.

I de øvrige tilfælde fandt lægeundersøgelsen sted mellem 25 og 35 minutter efter den foreløbige anbringelse i detentionen.

I 2 af de 3 tilfælde blev der ifølge detentionsrapporten ført tilsyn med den (foreløbigt) detentionsanbragte før lægeundersøgelsen fandt sted. Tilsyn fandt sted efter henholdsvis 6 og 18 minutter, og der var i begge tilfælde tale om tilsyn ved fremmøde. Tilsynene er ikke noterede som skærpede tilsyn (S), men som tilsyn ved fremmøde (F).

Jeg har noteret mig at der blev ført skærpet tilsyn i disse 2 tilfælde under den foreløbige anbringelse. Jeg henleder opmærksomheden på at sådanne tilsyn rettelig skal angives med S som skærpet tilsyn.

Det sidste tilfælde er det tilfælde hvor den foreløbige anbringelse varede 25 minutter.

Da et skærpet tilsyn efter bekendtgørelsens § 15, stk. 2, og kundgørelsens § 24, stk. 2, skal ske hyppigere end hver halve time, er det min opfattelse at det første tilsyn efter den foreløbige anbringelse og indtil lægeundersøgelsen ikke først kan ske når der er gået hen mod en halv time. Da jeg går ud fra at der er tale om et enkeltstående tilfælde, giver det mig dog ikke anledning til at foretage mig mere.

3.7.2. Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

Der skete endelig anbringelse i detentionen i alle tilfælde, og tidspunktet for lægeundersøgelsen og tidspunktet for den endelige anbringelse i detentionen er det samme i alle 4 tilfælde.

3.7.2.1. Tidspunktet for det første tilsyn

Som nævnt ovenfor under pkt. 3.7, tæller tilsyn der er anført på tidspunktet for anbringelsen og på tidspunktet for lægetilsynet, ikke med som tilsyn, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2. I 1 af de 4 tilfælde er det ene tilsynsnotat sammenfaldende med tidspunktet for lægetilsynet, og jeg ser derfor bort fra dette tilsyn.

Det første tilsyn efter den endelige anbringelse i detentionen blev i alle 4 tilfælde ført mindre end 30 minutter efter den endelige anbringelse i detentionen (mellem 15 og 28 minutter efter den endelige anbringelse).

3.7.2.2. Tidspunktet for det sidste tilsyn

Rigspolitechefens detentionsrapport indeholder en rubrik til notat om hvornår den detentionsanbragte er endeligt udtaget af detentionen. Denne rubrik, der er kommet til i forbindelse med den seneste ændring af rapporten, er ikke udfyldt i nogen af tilfældene.

Det er beklageligt at der ikke er notat i denne rubrik i nogen af tilfældene. Jeg går ud fra at politiet fremover vil være opmærksom på også at udfylde denne rubrik.

Det fremgår heller ikke i øvrigt (af f.eks. tilsynsnotaterne) hvornår der er sket udtagelse af detentionen.

Når tidspunktet for den endelige udtagelse af detentionen ikke er oplyst, må tidspunktet for sidste tilsyn vurderes i forhold til løsladelsestidspunktet som er oplyst i alle tilfælde.

Ved vurderingen af tidspunktet for det sidste tilsyn må det tages i betragtning at der medgår tid til eventuelt toiletbesøg, udlevering af eventuelle inddragne effekter og penge mv., til vejledning af den detentionsanbragte og til eventuel afhøring.

I de 4 tilfælde gik der henholdsvis 33 minutter, 1 time og 10 minutter, 1 time og 50 minutter og 5 timer og 50 minutter mellem det sidst noterede tilsyn og løsladelsen. Det sidste tilfælde drejer sig om den ene af de 2 detentionsanbringelser af unge under 18 år (j.nr. 0109-84220-01999-10).

Det er beklageligt at der (i hvert fald) i det sidste tilfælde enten ikke er ført tilsyn med de pågældende helt frem til udtagelsen af detentionen, eller at der ikke er gjort notat om udførte tilsyn. Jeg beder om at få oplyst hvorfor der ikke er tilsynsnotater i dette tilfælde i tiden mellem den 13. november 2010, kl. 21.20 og frem til løsladelsen den 14. november 2010, kl. 03.10.

3.7.2.3. Intervallet mellem tilsyn

Der er i alle 4 tilfælde kun notat om få tilsyn. I 2 tilfælde er der således kun henholdsvis 2 og 3 tilsynsnotater efter den endelige anbringelse, og i begge de andre tilfælde kun 5 tilsynsnotater efter den endelige anbringelse. Tidspunkterne er i et vist omfang sammenfaldende da der er ført tilsyn med flere end én anbragt på samme tid.

I 1 af de 4 tilfælde havde lægen skrevet at den pågældende skulle være under skærpet tilsyn. Den detentionsanbragte blev tilset 20 minutter efter lægetilsynet og herefter med intervaller på 35 minutter, 40 minutter, 45 minutter og 2 timer og 15 minutter. Der var i alle tilfælde tale om tilsyn ved fremmøde. Løsladelse skete 1 time og 10 minutter derefter.

Det er beklageligt at alle tilsyn på nær ét i dette tilfælde er sket med intervaller på mere end 30 minutter, og særligt beklageligt at der gik mere end 2 timer mellem 2 af tilsynene. Da lægen desuden tilkendegav at der skulle føres et skærpet tilsyn i sagen, beder jeg samtidig om en udtalelse om hyppigheden af tilsyn i dette tilfælde der drejer sig om en anbringelse med omdøbt j.nr. 0109-84220-02004-10.

5 af de i alt 10 tilsyn i de øvrige tilfælde er sket mindre end en halv time efter det forudgående tilsyn. 4 tilsyn er sket mellem 35 og 45 minutter efter det forudgående tilsyn. Det sidste tilsyn er sket 2 timer og 30 minutter efter det forudgående tilsyn.

Det er beklageligt at der i 1 tilfælde gik mere end 2 timer mellem tilsyn. Jeg går ud fra at der er tale om enkeltstående tilfælde og foretager mig derfor ikke mere vedrørende dette forhold.

3.7.2.4. Noteringen af hvem der har foretaget tilsyn

Navnet på den polititjenestemand der har udført tilsynet, skal noteres i detentionsrapporten, jf. kundgørelsens § 25, stk. 3. Det fremgår af bestemmelsen at det dog er tilstrækkeligt at anføre initialer eller tjenestenummer hvis det ikke kan medføre tvivl om hvem der har foretaget tilsynet.

Ved alle tilsynene er der anført tjenestenummer eller gentagelsestegn på de polititjenestemænd der udførte tilsynet.

3.7.2.5. Karakteren af de udførte tilsyn

De 2 første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal, som tidligere nævnt, ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2, ske ved fremmøde i detentionen. Det gælder uanset om der under den foreløbige detentionsanbringelse har været 2 tilsyn ved fremmøde. Selve lægetilsynet kan ikke medregnes i de 2 tilsyn.

Det er i alle tilfælde noteret hvilken type tilsyn der var tale om. Så vidt ses var 2 tilsyn elektroniske (angivet ved "E"), og alle andre tilsyn i de 4 tilfælde tilsyn ved fremmøde (angivet ved "F"). At jeg skriver så vidt ses skyldes at det ikke er helt tydeligt om der er tale om et E eller et F, men umiddelbart synes der at være tale om et E.

De 2 tilsyn der så vidt ses var elektroniske, er begge første tilsyn efter lægeundersøgelsen. Der er tale om 2 tilsyn der blev udført med 2 detentionsanbragte på samme tid (j.nr. 0109-61610-06898-10 og 0109-84220-01999-10).

Jeg går ud fra at politiet er opmærksom på at de første 2 tilsyn efter lægeundersøgelsen skal ske ved fremmøde. Selv om der er tale om 2 ud af 4 tilfælde hvor det første tilsyn så vidt ses er udført elektronisk, går jeg ud fra at der er tale om enkeltstående tilfælde. Jeg har i den forbindelse også noteret mig at alle andre tilsyn – herunder efterfølgende tilsyn – er sket ved fremmøde.

Der er ved alle tilsyn angivet bemærkninger i feltet hertil. I de fleste tilfælde er det noteret at den pågældende var vågen, og i flere tilfælde også at der ikke var noget at bemærke (i.a.b). Der er også notat i et tilfælde om at den pågældende havde ondt i øjnene efter at have fået peberspray (hvilket også er nævnt i lægeerklæringen), og i et andet om at den detentionsanbragte kastede op.

3.8. Løsladelsestidspunktet

Efter kundgørelsens § 26, stk. 5, skal tidspunktet for løsladelsen fremgå af detentionsrapporten og af POLSAS.

Løsladelsestidspunktet er som tidligere nævnt noteret i alle 9 tilfælde (både på forsiden af detentionsrapporten og på side 2 i det afsnit som Københavns Politi har sat ind i rapporten).

I det afsnit som Københavns Politi har sat ind, skal det krydses af om der er notat herom i POLSAS, og det er sket i alle tilfælde.

3.9. Vejledning om klageadgang mv.

Efter § 17 i bekendtgørelsen og kundgørelsens § 26, stk. 2, skal den frihedsberøvede efter udtagelse af detentionen vejledes om adgangen til at klage over detentionsanbringelsen, om muligheden for at få en skriftlig begrundelse for anbringelsen og om muligheden for alkoholafvænnning og -behandling.

Vejledning kan ske ved at udlevere Rigspolicefens pjece "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokal pjece med samme oplysninger, jf. kundgørelsens § 26, stk. 2. Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt ved ikke at ville tage imod en pjece om alkoholafvænnning og -behandling.

I detentionsrapporten skal det anføres at den pågældende er vejledt i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser ved udlevering af pjece, jf. kundgørelsens § 26, stk. 3. Rigspolicefens detentionsrapport indeholder i overensstemmelse hermed en rubrik til angivelse af hvem der har udleveret en pjece til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen.

Under inspektionen konstaterede jeg at der lå et oplag af Rigspolitechefens pjece i visitationsskranken.

I ingen af de 9 detentionsrapporter er rubrikken om udlevering af pjece udfyldt.

Selv om der lå et oplag af den nævnte pjece i visitationsskranken, kan jeg som følge af det manglende notat i alle tilfælde ikke umiddelbart lægge til grund at alle de detentionsanbragte fik udleveret en sådan pjece ved løsladelsen, eller fik tilbud herom.

Det fremgår heller ikke om nogen af de detentionsanbragte var gengangere som der efter det oplyste under inspektionen er mange af i detentionen på Station Bellahøj, og om det i så fald i nogle af tilfældene er årsag til at der ikke er udleveret en pjece, eller er givet tilbud herom.

Jeg kan på den anden side dog heller ikke lægge til grund at ingen af de detentionsanbragte fik udleveret pjecen, eller fik tilbud herom.

Jeg kan oplyse at jeg tidligere har udtalt at der i tilfælde hvor pjecen ikke udleveres, f.eks. fordi den pågældende ikke ønsker at modtage pjecen, eller fordi særlige forhold gør at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades, efter min opfattelse bør gøres notat i rapporten om årsagen hertil. Det har Justitsministeriet tilsluttet sig, senest i sagen om min inspektion af detentionen i Glostrup.

Det er på denne baggrund beklageligt at pjecen enten ikke er udleveret i nogen af de 9 tilfælde, eller at der ikke er gjort notat om udlevering af pjecen eller årsagen til at pjecen ikke er (tilbudt) udleveret.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på at der i tilfælde hvor pjecen ikke udleveres, fortsat skal vejledes om klageadgang og om muligheden for at få en skriftlig begrundelse, jf. detentionsbekendtgørelsens § 17 og kundgørelsens § 26, stk. 2, og gøres notat herom, jf. detentionskundgørelsens § 26, stk. 3.

Da der i intet tilfælde er notat om vejledning efter disse bestemmelser, henstiller jeg til Københavns Politi at indskærpe pligten til vejledning og til at gøre notat herom over for politiet på Station Bellahøj. Jeg beder om at få oplyst hvad der sker i anledning af min henstilling.

Opfølgning

Jeg beder om at Københavns Politis oplysninger mv. tilbagesendes gennem Rigspolitiet og Justitsministeriet, hvis bemærkninger jeg også beder om.

Underretning

Denne rapport sendes til Station Bellahøj, Politidirektøren i København, Rigspolitichefen, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef